

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oldebroek 2014

Inhoud

Toelichting.....	2
Hoofdstuk 1. Begripsomschrijvingen.....	2
Hoofdstuk 2. Resultaatgerichte compensatie	5
Hoofdstuk 3. Hoe te komen tot de te bereiken resultaten	6
Hoofdstuk 4. De aanvraag van een individuele voorziening.....	7
Hoofdstuk 5. Algemene regels ter beoordeling van de te bereiken resultaten	8
Hoofdstuk 6. De acht resultaten	13
Hoofdstuk 7. Verstrekking in natura, als persoonsgebonden budget en als financiële tegemoetkoming	21
Hoofdstuk 8. Eigen bijdragen en eigen aandeel	23
Hoofdstuk 9. Procedurele bepalingen rond onderzoek, advies en besluitvorming, intrekking en terugvordering	23
Hoofdstuk 10. Slotbepalingen	24

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oldebroek 2014

Hoofdstuk 1. Begripsomschrijvingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. Aanmelding

In het kader van Het gesprek wordt niet gesproken van een aanvraag maar van een aanmelding. Dit geeft verschillende aspecten van het gesprek aan. Allereerst dat Het gesprek niet het onderzoek is naar een te verstrekken voorziening, maar het onderzoek naar de situatie van betrokkene, zijn behoeften, de te bereiken resultaten enz. Dit is dan uitgangspunt voor de beoordeling welke resultaten bereikt kunnen worden met algemene voorzieningen die voor iedereen beschikbaar zijn. Dit traject kan uiteindelijk ook nog leiden tot een aanvraag voor een individuele voorziening. Het gesprek is geen vrijblijvende zaak: Het gesprek is mede de basis voor de eventuele aanvraag voor een individuele voorziening.

2. Aanvraag

Een aanvraag in het kader van de Wmo kan vooraf gegaan worden door Het gesprek. Het mag duidelijk zijn dat Het gesprek achterwege kan blijven als de situatie van betrokkene volstrekt helder is en betrokkene goed bekend is bij de gemeente. Hiervan kan sprake zijn bij bijvoorbeeld vervanging van voorzieningen wegens het bereiken van de afschrijvingstermijn of een aanpassing aan of een accessoire voor een bestaande voorziening.

3. Algemeen gebruikelijke voorziening

Volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep is een voorziening algemeen gebruikelijk als deze niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking, de voorziening ook op grote schaal door niet-beperkten wordt gebruikt, gewoon in de reguliere handel te koop is en niet speciaal in de revalidatie-vakhandel of bij soortgelijke bedrijven. Bovendien is de voorziening niet (aanzienlijk) duurder dan vergelijkbare voorzieningen. De Centrale Raad heeft aangegeven dat als het gaat om vervanging van een zaak die (nog lang) niet is afgeschreven en als het gaat om een belanghebbende die een inkomen heeft dat door onvermijdbare kosten op grond van de beperking onder het norminkomen komt, wellicht een uitzondering op dit principe gemaakt moet worden.

4. Algemene voorziening

Dit zijn voorzieningen, met name diensten of een combinatie van dienst en product, die niet bestemd zijn voor, noch te gebruiken zijn door alle inwoners. Anderzijds zijn ze door iedereen voor wie ze wel bedoeld zijn op eenvoudige wijze, zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure, te verkrijgen of te gebruiken. Voorbeelden zijn:

- De dagrecreatie voor ouderen
- De personenalarmering
- De boodschappenservice, de supermarktservice, de vrijwillige boodschappenhulp
- De maaltijdservice en het eetcafé
- Klusjesdiensten om kleine woningaanpassingen te realiseren zoals de klussendienst, 55+service, thuiszorgservice
- De (ramen)wasservice
- De rolstoel-pools en scootmobiel-pools voor incidentele situaties
- De kort durende huishoudelijke hulp
- Openbaar vervoer

- Kinderopvang in al zijn verschijningsvormen

Een algemene voorziening is dus per definitie geen individuele voorziening en de Wmo-regels rond eigen bijdragen/eigen aandeel gelden hierbij niet. Wel kan van de gebruiker een vergoeding worden gevraagd.

5. Belanghebbende

Doordat in de wet gesproken wordt over mantelzorgers en vrijwilligers als doelgroep voor de compensatieplicht, kan het begrip ‘belanghebbende’ ruimer zijn dan alleen betrokkene zelf. Daarom is het begrip belanghebbende opgenomen.

12. Collectieve voorziening

Dit zijn Wmo-voorzieningen die individueel worden verstrekt maar die toch door meerdere personen tegelijk worden gebruikt. Tot nu toe is het collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) het meest duidelijke voorbeeld.

13. Compensatieplicht

De compensatieplicht houdt een plicht in voor het college. Die plicht geldt in ieder geval ten aanzien van personen met een beperking, een chronisch psychisch of een psychosociaal probleem, waaronder ook ouderen kunnen vallen. Daarbij moet het gaan om ondervonden beperkingen op het gebied van de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie. Doel is de belanghebbenden in staat te stellen een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Het gaat om maatwerk. Uitgegaan wordt van de persoonskenmerken en behoeften van de belanghebbende. Dat legt een beperking op aan de mogelijkheid algemene maatregelen te treffen, zoals het hanteren van primaten.

Dat is toegestaan, mits in het individuele geval steeds wordt nagegaan of die algemene maatregel wel leidt tot maatwerk. Onder omstandigheden kan dit (maatwerk) leiden tot het oordeel dat algemene keuzen die de gemeenteraad en het college bij de uitvoering van de artikelen 3, 4, 5 en 6 van de Wmo hebben gemaakt in het concrete, individuele geval niet kunnen worden toegepast wegens strijd met de in artikel 4 van de Wmo bedoelde compensatieplicht.

14. Eigen aandeel

De bevoegdheid voor het vragen van een eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten van een voorziening vloeit voort uit artikel 15 lid 1 en artikel 19 van de Wet. Deze kan op het inkomen worden afgestemd, zij het dat daarvoor op basis van artikel 15 lid 3 van de Wet nadere regels worden gesteld. Als van deze bevoegdheden gebruik van wordt gemaakt wordt dit vastgesteld in het Besluit.

15. Eigen bijdrage

Zie eigen aandeel.

16. Financiële tegemoetkoming

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag al dan niet ineens uitbetaald dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet persé een kostendeekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als tegemoetkoming in de kosten.

17. Gebruikelijke zorg

Als in een leefeenheid meerdere personen wonen hebben zij gezamenlijk de taak al het zich voordoende huishoudelijke werk te verrichten. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de verdeling en dit uitgangspunt heeft voor personen van 18 jaar en ouder een verplichtend karakter.

19. Het gesprek

Onder "Het gesprek" wordt de situatie verstaan waarbij degene die belemmeringen ondervindt op het terrein waar de compensatieplicht van toepassing is, en na het eerste contact in gesprek komt met een vertegenwoordiger van het college, die samen met de belanghebbende en eventueel aanwezige mantelzorger(s) inventariseert waar de belanghebbende en zijn mantelzorger(s) problemen ondervindt. Wat de belanghebbende nog zelf kan. Wat de te bereiken resultaten zijn in de ogen van de belanghebbende en wat daarvoor nodig is. Welke oplossingen er in de maatschappij beschikbaar zijn via algemene voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen en collectieve voorzieningen. Op deze wijze ontstaat een basis voor het zoeken naar oplossingen. Met die oplossingen wordt het te bereiken resultaat gerealiseerd. Voor zover die resultaten niet te behalen zijn, kan een vervolg noodzakelijk zijn in de vorm van een aanvraag van een individuele voorziening. Het gesprek zal dan de basis zijn voor de aanvraag. In een aantal gevallen is het mogelijk een aanvraag te doen zonder dat Het gesprek plaatsvindt, bijvoorbeeld bij bekende klanten die een vervolgaanvraag doen.

Van Het gesprek worden aantekeningen gemaakt die uitgewerkt worden tot een verslag, dat bij de aanvraag gevoegd *kan* worden om te voorkomen dat zaken dubbel gedaan moeten worden.

20. Hoofdverblijf

Het begrip hoofdverblijf geeft nogal eens problemen. Het begrip is omschreven naar het aantal nachten dat men doorbrengt. Bij twijfel kan de plaats waar per jaar de meeste nachten worden doorgebracht, beschouwd worden als de plaats waar iemand zijn hoofdverblijf heeft. Dit kan een rol spelen als de belanghebbenden meerdere plaatsen heeft waar een groot deel van het jaar wordt doorgebracht, zoals de belanghebbenden die een deel van het jaar in het buitenland doorbrengen, belanghebbenden die deels in een AWBZ-instelling verblijven en deels elders, enz.

22. Individuele voorziening

In dit lid wordt de individuele voorziening gedefinieerd. Deze is niet voor iedereen beschikbaar, maar uitsluitend voor diegenen die onder artikel 4 van de wet vallen. Er wordt individueel onderzoek gedaan naar de noodzaak van deze voorziening, de voorziening wordt bij beschikking toegekend en er staat bezwaar en beroep open. Verder zijn alle regels van de Wmo van toepassing, zoals die rond eigen bijdragen en eigen aandeel.

23. Leefeenheid

Hieronder worden alle bewoners begrepen van één adres die samen een duurzaam huishouden voeren. Dit begrip wordt gedefinieerd om de voorziening vast te kunnen stellen onder in acht name van gebruikelijke zorg. Als er sprake is van kamerverhuur, wordt de huurder niet tot de leefeenheid gerekend. Een soortgelijke positie wordt ingenomen door mensen die omwille van hun zorgbehoefte op één adres ieder zelfstandig wonen zoals kloosterlingen, ouderen of gehandicapten.

24. Mantelzorger

De begripsomschrijving van het begrip "mantelzorg" is ontleend aan de begripsomschrijving van "mantelzorg" in de wet, artikel 1, lid 1 onder b, van de wet.

(Langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt).

25. Meerkosten

Het begrip "meerkosten" hangt nauw samen met het begrip "algemeen gebruikelijk"; deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking of psychosociaal probleem,

zoals die zijn genoemd in artikel 1, lid 1, onder g. van de Wet. Een met de belanghebbende vergelijkbaar persoon zonder die beperking of dat psychosociale probleem heeft deze meerkosten per definitie niet, omdat daarvoor in diens situatie geen noodzaak is. Mede op de bestrijding van deze meerkosten, dus de kosten die voor een persoon als de belanghebbende niet algemeen gebruikelijk zijn, is de Wet gericht.

27. Psychosociaal probleem

Het begrip psychosociaal probleem is vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) in de Wmo opgenomen, maar inmiddels als “grondslag” uit de AWBZ geschrapt. Dit is gebeurd omdat gebleken is dat deze grondslag in de AWBZ financieel moeilijk te beheersen was. In de Wmo heeft – volgens de parlementaire behandeling - dit begrip een heel specifieke betekenis. Deze betekenis wordt hier als begripsomschrijving gehanteerd en is overgenomen uit een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB 29-04-2009. LJN: BI6832). Het betreft met name een verlies van zelfstandigheid of deelname aan het maatschappelijk verkeer, de kerndoelstelling van de Wmo.

30. Voorliggende voorziening

Voorliggende voorzieningen kunnen zijn algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen of collectieve voorzieningen. Bij deze voorzieningen is de functie bepalend: zij gaan voor individuele voorzieningen.

32. Wettelijk voorliggende voorziening

De wettelijk voorliggende voorzieningen zijn die voorzieningen in wetgeving en in regelgeving vastgelegd, die op basis van artikel 2 van de wet voorgaan op de Wmo. Te denken valt hierbij aan onder meer de Zorgverzekeringswet, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, de Wet op de kinderopvang, de verschillende arbeidsongeschiktheidswetten.

Als een wettelijk voorliggende voorziening de belemmering kan oplossen is er geen aanspraak op maatschappelijke ondersteuning op grond van de Wmo, zo is in artikel 2 Wmo bepaald.

Hoofdstuk 2. Resultaatgerichte compensatie

Artikel 2. De te bereiken resultaten

Hoofdstuk 2 is het hart van de verordening. Het betreft de te bereiken resultaten, die afgeleid zijn uit de in artikel 4 genoemde doelstellingen van de compensatieplicht.

Er zijn hieruit 8 te bereiken resultaten afgeleid. Op deze 8 terreinen heeft het college een resultaatverplichting: door de te nemen algemene of individuele maatregelen moet het gestelde resultaat bereikt kunnen worden.

Hoofdstuk 3. Hoe te komen tot de te bereiken resultaten

Artikel 3. Contact

Een gesprek wordt aangevraagd door middel van een contact. Het gesprek leidt niet per definitie tot een aanvraag die de regels van de Algemene wet bestuursrecht moet volgen.

Neemt de belanghebbende mondeling contact op, dan kan het gaan om een vraag die direct wordt beantwoord en is Het gesprek niet nodig.

Een contact kan ook resulteren in het, zo mogelijk, direct voeren van Het gesprek. Het gesprek kan leiden tot een aanvraag voor een individuele voorziening.

Als er schriftelijk of elektronisch contact is opgenomen moet binnen 5 werkdagen een gestelde vraag beantwoord worden of wordt er een afspraak voor Het gesprek gemaakt. Dit is van belang, omdat de belanghebbende direct het gevoel moet hebben serieus genomen te worden. Een vlotte

afpraak duidt daar (onder andere) op. Bovendien geeft een eerste contact aan dat de betrokkene een belemmering ervaart. Het is van belang te laten blijken dat er vaart gezet wordt achter het meedenken over het oplossen daarvan. En tot slot mag de extra stap van Het gesprek niet leiden tot tijdverlies; Het gesprek zou moeten leiden tot tijdwinst.

Artikel 4. Het gesprek

Lid 1

Het gesprek is voor iedereen die voor het eerst een beroep doet op de compensatieplicht in het kader van de Wmo de logische start. Wie door eerdere aanvragen en/of een eerder gesprek al bekend is kan wellicht de fase van Het gesprek overslaan. Na een gewijzigde situatie kan het van belang zijn een nieuw of een aanvullend gesprek te houden. Tijdens het gesprek wordt – geheel uitgaande van degene die aangeeft behoefte te hebben aan compensatie, verder de belanghebbende genoemd – een complete inventarisatie gemaakt. Deze inventarisatie heeft nadrukkelijk het startpunt bij de belanghebbende en inventariseert:

- De beperking, het chronisch psychisch probleem of het psychosociaal probleem dat basis is van de behoefte aan compensatie.
- De eigen mogelijkheden die de belanghebbende ondanks de belemmering heeft.
- De onmogelijkheden die de belanghebbende ondervindt als gevolg van de ondervonden belemmering(en).
- De resultaten die belanghebbende wil bereiken.
- Wat belanghebbende inmiddels zelf heeft gedaan om bestaande belemmeringen op te lossen.
- De mogelijkheden die belanghebbende heeft om deze resultaten via eigen oplossingen, via algemene voorzieningen, via algemeen gebruikelijke voorzieningen of via collectieve voorzieningen te bereiken.
- De mogelijkheden die de gemeente in principe biedt om de belemmeringen via een individuele voorziening te compenseren.

Het gesprek staat op zich los van een aanvraag voor een individuele voorziening in het kader van prestatieveld 6 van de Wmo (artikel 1, lid 1 onder g sub 6 Wmo). Dit is van groot belang om te voorkomen dat er een claimgerichte invulling van de Wmo plaatsvindt, welke invulling in strijd is met de doelstelling van de Wmo. Dat heeft consequenties. Wanneer iemand met een claimgerichte aanvraag komt en die uitsluitend claimgericht behandeld wil zien kan dit betekenen dat een gemeente moeilijk maatwerk kan leveren.

Het gesprek wordt bij voorkeur bij belanghebbende thuis gevoerd. Als daartoe aanleiding is, kan Het gesprek ook elders of telefonisch worden gevoerd. Dit geniet echter niet de voorkeur, omdat de thuissituatie een completer beeld geeft.

- De gespreksvoerder kan de situatie ter plekke in totaliteit bekijken;
- De gespreksvoerder kan de situatie met een preventieve blik bekijken: is de burger iets vergeten dat belangrijk kan zijn voor bijvoorbeeld een volgende (levens)fase?
- De eigen omgeving is voor een burger vaak het veiligst.
- De gespreksvoerder ziet wat iemand nog wel of niet zelfstandig kan. Houdt iemand zich bijvoorbeeld niet extra groot?
- Het gesprek thuis laat zien wat nu echt passende en werkbare oplossingen zijn. Dit gaat niet-gebruik tegen.
- Het gesprek thuis geeft zicht op het systeem om de belanghebbende heen. Zijn mantelzorgers of kinderen niet overbelast? Heeft de burger een sociaal netwerk dat een bijdrage kan leveren?

- Het aantal klachten kan worden teruggedrongen omdat de burger echt gehoord, gezien en begrepen wordt.

Bij een huisbezoek wordt de belanghebbende van te voren mondeling of op zijn verzoek schriftelijk geïnformeerd over de te bespreken punten in het kader van Het gesprek zodat hij of eventuele derden zich kan/kunnen voorbereiden.

Lid 2

Hier wordt bepaald dat als de aanmelding gedaan is door een mantelzorger, het gesprek met de mantelzorger en zo mogelijk ook met degene die door de mantelzorger verzorgd wordt, gevoerd zal worden. Er wordt uitgegaan van een afgeleid recht op voorzieningen. Een eventuele voorziening wordt toegekend aan degene die mantelzorg nodig heeft.

Artikel 5. Het verslag

Lid 1

Het gesprek kan met een (samenvattend) verslag worden afgesloten. De belanghebbende heeft de mogelijkheid het verslag te (doen) corrigeren en/of aan te vullen. Deze komen niet in de plaats van het oorspronkelijke verslag, maar worden aan het oorspronkelijke verslag toegevoegd.

Als de belanghebbende het verslag ondertekent en het verslag is voorzien van zijn naam, adres en een dagtekening kan het verslag functioneren als aanvraagformulier voor een individuele aanvraag, als dat (mede) de uitkomst is van Het gesprek.

Daarbij moet men zich realiseren dat Het gesprek gevoerd wordt vanuit de belanghebbende en zijn behoeften en persoonlijke kenmerken. Van het verslag kan dan ook niet verwacht worden dat het een objectieve weergave van de situatie van de betrokkene weergeeft: het zal duidelijk subjectieve aspecten bevatten. Deze subjectieve aspecten zullen als zodanig herkenbaar moeten zijn. Bestaat er uiteindelijk behoefte aan een objectieve onderbouwing, dan zal dat na de aanvraag plaats moeten hebben.

Lid 2

Hierin wordt bepaald dat het mogelijk is, als daar aanleiding toe bestaat, het verslag van Het gesprek te gebruiken als uitgangspunt voor een formele aanvraag bij de gemeente.

Met die aanvraag wordt een formele procedure ingezet die gebonden is aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht. Omdat het een ander traject is met een ander regime en een andere sfeer is de aanvraag in een nieuw hoofdstuk opgenomen.

Hoofdstuk 4. De aanvraag van een individuele voorziening

Artikel 6. De aanvraag

Lid 1

Een aanvraag voor een individuele voorziening kan voortkomen uit het gesprek. Samen met de belanghebbende is tijdens het gesprek geïnventariseerd welke oplossingen er kunnen zijn voor een ervaren belemmering. Als de oplossing een individuele voorziening op grond van de Wet kan zijn, wordt daarvoor een aanvraag ingenomen.

Niet altijd is Het gesprek noodzakelijk. Voor de belanghebbenden die al bekend zijn bij het Wmo-loket heeft Het gesprek niet altijd meerwaarde. Het is aan de professional om te beoordelen of Het gesprek al dan niet gevoerd moet worden.

Lid 2

In lid 1 is geregeld dat een aanvraag van een individuele voorziening altijd schriftelijk moet worden gedaan, waarbij elektronisch (bijvoorbeeld per email) een vorm van schriftelijk is. Dit is een verplichting op grond van artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht dat bepaalt dat, tenzij bij wettelijk voorschrift anders bepaald, een aanvraag schriftelijk moet worden ingediend. Het college heeft het mogelijk gemaakt dat een aanvraag ook mondeling kan worden ingediend door bij wettelijk voorschrift, namelijk in voorliggende verordening, dit te bepalen. Onder mondeling wordt zowel telefonisch als een persoonlijk contact verstaan.

Hoofdstuk 5. Algemene regels ter beoordeling van de te bereiken resultaten

In dit hoofdstuk worden de algemene regels opgesomd die voor alle 8 te bereiken resultaten, *zoals benoemd in artikel 2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning* gelden. Het betreft dan met name het maken van een afweging. Waarom deze maatregel, deze voorziening wel en die niet. Zeker als de te verstrekken voorziening niet (precies) datgene is wat betrokkene wenst, is dit van groot belang: het gaat immers om het te bereiken resultaat en het college zal dan aan moeten kunnen geven waarom dit toch als maatwerk kan gelden. In hoofdstuk 6 wordt dan per te bereiken resultaat besproken wat de globale kaders zijn.

Er is bewust gekozen voor het niet noemen van de voorzieningen die mogelijk zijn zodat maatwerk en creatieve oplossingen mogelijk zijn. Allereerst laat de Wet deze mogelijkheid toe. Vervolgens is het principe van Het gesprek en de daaropvolgende aanvraag zodanig dat niet van meet af aan een bepaalde voorziening centraal in de procedure moet staan maar het te bereiken resultaat en hoe dat mogelijk is. Focussen op een bepaalde voorziening kan de aandacht daarvan zodanig afleiden dat de verkeerde voorziening wordt toegekend.

Artikel 7. Het maken van een afweging

Het college neemt het verslag van Het gesprek tot uitgangspunt van de beoordeling van de vraag welke voorzieningen getroffen gaan worden. Daarbij gaat het college uit van de persoonskenmerken en behoeften van de belanghebbende, zoals artikel 4 Wmo voorschrijft. "Uitgaan van" betekent dat het college die persoonskenmerken en behoeften als vertrekpunt van het onderzoek en de afweging neemt. Bij het onderzoek zal gekeken worden naar wat nodig is, wat mogelijk is en hoe maatwerk ten aanzien van de te bereiken resultaten mogelijk is. Het college kijkt daarbij eerst naar de mogelijkheden van belanghebbende om het resultaat zelf te bereiken, bijvoorbeeld met een bepaald hulpmiddel.

Alle (wettelijk) voorliggende, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen die voor betrokkene beschikbaar en in praktijk ook daadwerkelijk bruikbaar zijn worden eerst beoordeeld. Dat wil zeggen dat allereerst bekeken moet worden of via deze, in de maatschappij logischerwijs voorhanden voorzieningen, de te bereiken resultaten ook daadwerkelijk bereikt kunnen worden. Dat kan nodig zijn omdat men niet weet welke voorzieningen er normaal voorhanden zijn. Anderzijds wordt ook gekeken naar de totale woon- en gezinssituatie, de sociale structuur en de aanwezigheid van mantelzorg.

Bij een aanvraag voor huishoudelijke verzorging wordt gekeken naar de aanwezigheid van gebruikelijke zorg en de zorg die daarnaast nog nodig is. Als vorenstaande toch niet leidt tot het te bereiken resultaat, zal naar andere oplossingen gezocht moeten worden en komen individuele voorzieningen ter beoordeling in beeld.

Bij het onderzoek naar de capaciteit van de belanghebbende om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien, wordt in Het gesprek altijd gesproken over de eigen (financiële) mogelijkheden (vermogen, inkomen, overwaarde woning) om zelf in een oplossing te voorzien. In samenspraak met de belanghebbende wordt afgewogen of een voorziening met eigen middelen wordt aangeschaft, waarbij de rol van het college zich beperkt tot het verstrekken van informatie en advies, of dat een individuele voorziening wordt verstrekt waarvoor waar mogelijk een eigen bijdrage of eigen aandeel wordt gevraagd. Het is immers denkbaar dat de belanghebbende geen (periodieke) eigen bijdrage wenst te betalen, en er de voorkeur aan geeft de voorziening met eigen middelen aan te schaffen.

Als er geen gesprek voorafgaand aan de aanvraag heeft plaatsgevonden zal dit na de aanvraag gebeuren. Dus met of zonder gesprek: er wordt in alle gevallen eerst beoordeeld welke eigen oplossingen, voorliggende, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen een oplossing zouden kunnen bieden om het te bereiken resultaat daadwerkelijk te bereiken.

Artikel 8 Voorwaarden bij compensatie

- a. Wanneer de belanghebbende zelf in staat is de beperkingen te compenseren door middel van eigen oplossingen, algemeen gebruikelijke, algemene, of (wettelijk) voorliggende voorzieningen, hoeft geen individuele voorziening te worden verstrekt.
- b. Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt moeten naar objectieve maatstaven gemeten de goedkoopst compenserende voorzieningen zijn. Hierbij geldt natuurlijk ook dat ze adequaat moeten zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip adequaat bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Hoewel datgene wat de belanghebbende als adequaat beschouwt mee zal moeten wegen in de beoordeling van het adequaat zijn van de voorziening, zal ook het criterium van het goedkoopst compenserend zijn, de kosten van de voorziening, een rol spelen bij de uiteindelijke beoordeling van het al dan niet adequaat zijn van een voorziening. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Ook is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, mag het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau moet worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een adequate voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst compenserende voorziening, mits de belanghebbende bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst compenserend geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.
- c. Deze definitie is in zijn kern ontleend aan de Modelverordening Wet voorzieningen gehandicapten en aan de Wet aangepast. Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerk is in beide genoemde situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap op het moment van de aanvraag, onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de belanghebbende. In dit kader zal de prognose van groot belang zijn. Zegt de prognose dat de betrokkene na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan mag men van kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbetering in de toestand periodes van terugval opvolgen, kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak. De medisch adviseur speelt bij het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening een belangrijke rol. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld

door een ongeluk, terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in het kader van deze verordening in aanmerking komt. Betrokkene kan een beroep doen op de hulpmiddeldepots van de Thuiszorgorganisaties die opgezet zijn in het kader van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Uit deze depots kan men twee maal drie maanden een hulpmiddel gratis lenen, welke periode kan worden verlengd, zij het dat dan huur is verschuldigd. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig ligt zal van situatie tot situatie verschillen.

- d. De belemmering van het individu moet op grond van de Wet worden gecompenseerd. Die individuele belemmering staat dan ook centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de Wet.
- e. Een voorziening moet proportioneel en doeltreffend te zijn. Dat wil zeggen dat de belemmering van de belanghebbende gecompenseerd moet worden, maar het moet ook de goedkoopst compenserende voorziening zijn.

Artikel 9 Geen compensatie

- a. In de Wet is, in tegenstelling tot de situatie bij de Wet voorzieningen gehandicapten, geen specifieke bepaling opgenomen waaruit blijkt dat de compensatieplicht zich beperkt tot in de gemeente woonachtige personen, hoewel artikel 11 van de Wet spreekt over ingezetenen. Dit artikel moet opgenomen worden om te voorkomen dat er aanvragen binnenkomen bij gemeenten waar de belanghebbende niet woonachtig is. Onder woonachtig wordt verstaan dat de belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft in de betreffende gemeente. Dit betekent niet per definitie dat hij ook in de gemeentelijke basisadministratie van deze gemeente is opgenomen. Een uitzondering kan gemaakt worden voor personen die voornemens zijn naar de gemeente Oldebroek te verhuizen en daar hun hoofdverblijf krijgen, zoals omschreven in artikel 1 onder 20.
- b. Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de belanghebbende vergelijkbare persoon, ook los van de beperking, zou kunnen beschikken. Hiervan is sprake als: de voorziening niet specifiek op mensen met een beperking is gericht, èn in de vrije handel verkrijgbaar is en niet aanzienlijk duurder is dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel. Deze voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Dit beginsel wordt al tientallen jaren gehanteerd in de sociale wetgeving (AAW/WAO, voormalige Wet Rea, Wvg) en heeft tot een omvangrijke jurisprudentie geleid, die is vastgelegd in de definitie van dit begrip, zoals die is opgenomen in artikel 1 van deze verordening. Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt dus in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de (financiële) situatie van de belanghebbende een rol, gezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. Met name die financiële situatie van de belanghebbende kan leiden tot een uitzondering op het beginsel dat geen algemeen gebruikelijke voorzieningen worden verstrekt. Uit de bovengenoemde jurisprudentie blijkt immers dat een dergelijke uitzondering zich voordoet als het inkomen van de belanghebbende, mede ten gevolge van aantoonbare kosten ten gevolge van zijn beperking, onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken. Een andere uitzondering is het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven; dat zou zonder die handicap immers ook niet gebeuren.
- c. Van een voorliggende voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling kan bijvoorbeeld sprake zijn bij een hulpmiddel die iemand op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten kan ontvangen, zoals een rollator of een rolstoel voor iemand die in een instelling behandeld wordt.

Het gaat hier dus niet altijd om voorzieningen, die op grond van de Wmo kunnen worden verstrekt. Dit kunnen ook andersoortige voorzieningen betreffen vanuit een andere regeling die een adequate oplossing kunnen zijn. Het komt wel eens voor dat burgers bij het verkeerde loket hun aanvraag indienen. Dit artikellid geeft het college de bevoegdheid de

aanvraag niet toe te kennen. Uiteraard wordt belanghebbende dan doorgeleid naar het juiste loket.

Verder zijn er voorzieningen die vergelijkbaar zijn aan Wmo-voorzieningen maar waarvoor wettelijk een voorliggende regeling geldt. Vaak betreft dit voorzieningen die vanuit de Ziektekostenverzekering of de AWBZ verstrekt moeten worden. Artikel 9, sub c moet dan als afwijzingsgrond dienen. Deze afwijzing heeft de belanghebbende nodig om bij de juiste instantie aan te kloppen. Meestal gaat dit goed. In een enkel geval is de andere partij weigerachtig. Afhankelijk van de ernst van het geval volhardt de gemeente in haar standpunt of treft zij een (voorlopige) voorziening om de belanghebbende niet de dupe te laten worden. Deze kosten kunnen echter niet door de gemeente op de andere partij verhaald worden omdat de gemeente in deze in feite geen partij is.

- d. Onder het anders organiseren van zijn dagelijkse leven of het huishouden vallen bijvoorbeeld het anders verdelen van huishoudelijke taken tussen twee partners, het anders inrichten van de woning of het uitoefenen van een hobby op een andere locatie (dichter bij de woning of in een andere ruimte). Ook komt hier de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende en de leefbaarheid waartoe hij behoort nadrukkelijk aan de orde.
- e. Onder een onveilige voorziening of een voorziening die gezondheidsrisico's met zich meebrengt valt bijvoorbeeld de situatie dat het voor de belanghebbende met een visuele beperking of een slecht reactievermogen niet verantwoord is gebruik te maken van een scooter.
- f. Dit speelt bijvoorbeeld bij een belanghebbende die, zich bewust van zijn beperking, bij de laatste of een eerdere verhuizing een woonruimte verliet waarin hij geen belemmeringen bij het normale gebruik van zijn woning ondervond.
- g. Onder g. wordt in dit artikel aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die al eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de belanghebbende verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet als de belanghebbende geen schuld treft. Als een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, wordt bekeken of het mogelijk is deze derde door de belanghebbende hiervoor aansprakelijk te doen stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen. Als in een woning een in hoogte verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico moet in de opstalverzekering gedekt worden. Als bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.
- h. Gedacht moet worden aan een belanghebbende die op hoge leeftijd in een woning gaat wonen die voorzienbaar binnen afzienbare termijn problemen voor de belanghebbende zal opleveren omdat de woning bijvoorbeeld geen douche maar alleen een bad heeft of niet gelijkvloers is en de bovenverdieping middels een trap bereikbaar is.
Dit artikel is onder meer bedoeld om mensen die al jaren bekend zijn met hun beperkingen, hier steeds meer moeite mee hebben gekregen en die geen maatregelen hebben getroffen om een andere woning te zoeken op het moment dat dit nog niet urgent was, te kunnen afwijzen voor een woonvoorziening. De achterliggende gedachte is dat het niet redelijk is mensen die het er op aan hebben laten komen te bevoordelen tegenover de mensen die wél tijdig hun maatregelen hebben getroffen en bijvoorbeeld wel verhuisd zijn zonder enige vorm van financiële compensatie. Het gaat hier dus niet om onvoorzienbare beperkingen.
- i. Hierbij wordt uitgegaan van het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw zoals in Bouwbesluit 2012 is vastgesteld. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing dus. Garages bijvoorbeeld vallen daarom niet onder dit niveau. Alleen in die gevallen dat bijvoorbeeld vanuit welstandstoezicht hogere eisen worden gesteld, kan het college hierop een uitzondering maken. Over

de hiermee gepaard gaande kosten moeten in een concrete situatie afspraken gemaakt worden. Ook bij hulp bij het huishouden speelt deze bepaling een rol. Als bijvoorbeeld aanzienlijk meer hulp wordt gevraagd vanwege het feit dat men in een veel grotere of veel luxueuzere woning woont, geeft deze bepaling een duidelijke grens aan.

- j. In sommige gevallen gebruiken mensen al jaren voorzieningen en vragen zij na het optreden van een beperking voorzieningen aan, die in hun situatie kunnen leiden tot de conclusie dat het optreden van belemmeringen geen meerkosten met zich meebrengt. Daarvoor is deze bepaling bedoeld. Te denken valt aan de situatie dat een belanghebbende zonder beperkingen al jarenlang een particuliere hulp heeft voor de overname van huishoudelijke taken. De belanghebbende wordt ziek als gevolg waarvan er belemmeringen optreden bij het uitvoeren van huishoudelijke taken. De belanghebbende vraagt vervolgens hulp bij het huishouden aan voor dezelfde taken die de particuliere hulp al doet. Het feit dat de belanghebbende ziek is geworden en belemmeringen ondervindt bij het uitvoeren van huishoudelijke taken, betekent niet zondermeer dat er compensatie moet plaatsvinden. De belanghebbende verrichtte voordat hij ziek werd ook geen huishoudelijke taken en liet en laat deze nog steeds overnemen door de hulp. Er is dus geen probleem dat opgelost moet worden en er zijn geen meerkosten doordat er meer taken overgenomen moeten worden.

- k. Onder k. wordt bedoeld op de situatie dat de belanghebbende een voorziening aanvraagt nadat deze al door de belanghebbende gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening wordt aangeschaft of aangebracht die uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst compenserende voorziening beschouwt en wordt voorkomen dat de gemeente voor een voldongen keuze wordt gezet. Dit geldt zowel voor rolstoelen als voor vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en voorzieningen voor het voeren van een huishouding.

Bijvoorbeeld pas nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woningaanpassing heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening. Het college kan bijvoorbeeld ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de belanghebbende gelegen zijn, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse woon-unit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is. Pas nadat het college een positief besluit heeft genomen, komt een belanghebbende hiervoor in aanmerking. Met deze voorwaarde wordt tevens voorkomen dat de gemeente achteraf, nadat de belanghebbende al is verhuisd, met een claim voor een tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten geconfronteerd wordt. In bepaalde gevallen kan het echter nodig zijn dat de belanghebbende snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. In deze of andere urgente gevallen is het verkrijgen van toestemming van het college ook voldoende. Het hoeft hier uiteraard niet te gaan om de feitelijke verhuizing, maar om een situatie waarin men bepaalde onomkeerbare stappen heeft gezet die in de regel voorafgaan aan een verhuizing, zoals het sluiten van een koop- huur- of erfpachtovereenkomst inzake de te betrekken woning.

- l. Onder l. wordt aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een voorziening op therapeutische basis. Voorzieningen op therapeutische basis zijn voorzieningen die nodig zijn vanwege een behandelplan gericht op genezing of instandhouding van de gezondheid op een bepaald niveau. Deze worden vanuit de AWBZ vergoed. Soms ontstaat er verwarring omdat vanuit 2 verschillende regelingen aanspraak mogelijk is op eenzelfde soort voorziening. Het verschil zit hem dan in het doel waarvoor de voorziening nodig is. Te denken valt aan een ligbad. Een Wmo-woonvoorziening zal altijd gericht zijn op het normale gebruik van de woning. Als een ligbad primair nodig is bijvoorbeeld voor het

- langdurig inweken vanwege psoriasis, wordt een dergelijke voorziening als therapeutisch beschouwd en vanuit de Wmo afgewezen. De AWBZ is dan de voorliggende regeling.
- m. In het geval de belanghebbende niet wil meewerken aan medisch onderzoek is het niet mogelijk om vast te stellen of er belemmeringen zijn die mogelijk door een individuele voorziening of anderszins kunnen worden gecompenseerd. Bij een aanvraag voor huishoudelijke verzorging wordt ook van een huisgenoot verwacht dat hij meewerkt aan onderzoek om te kunnen vaststellen of verwacht mag worden dat deze taken overneemt die de belanghebbende niet kan uitvoeren. Werkt de huisgenoot niet mee door bijvoorbeeld onderzoek te weigeren of benodigde gegevens niet te verstrekken, dan kan dit leiden tot het niet toekennen van een voorziening.

Hoofdstuk 6. De acht resultaten

Artikel 11. Een schone en leefbare huis

Lid 1

In lid 1 wordt geschetst wat het te bereiken resultaat is ten aanzien van een schoon en leefbaar huis.

Dit resultaat houdt in dat iedereen moet kunnen wonen in een huis dat schoon is volgens de normen zoals die tot nu toe zijn gehanteerd. Wat betreft de vraag wat onder schoon verstaan moet worden zijn normen geformuleerd in de beleidsregels. Die normen zijn ontleend aan gangbare ideeën die bestaan in de maatschappij. Er zijn ook beperkingen ten aanzien de omvang van het huis, zoals het aantal kamers, de oppervlakte van de kamers, waarbij uitgangspunt is de omvang van een nieuwe woning binnen de sociale woningbouw. Dit uitgangspunt is niet star: er zijn altijd mogelijkheden bij te stellen naar boven of naar beneden (maatwerk). Maar een belanghebbende kan met een (sterk) afwijkende vraag ten aanzien van het onderdeel omvang sociale woningbouw geen compensatie afdwingen voor het meerdere boven het niveau sociale woningbouw. Dit is in de beleidsregels nader uitgewerkt.

Onder de ruimten die onder dit principe vallen zijn te rekenen de ruimten die dagelijks worden gebruikt: een woonkamer, de aanwezige slaapkamers, de keuken en de sanitaire ruimten en de toegang naar deze ruimten. Denk hierbij aan een hal of een overloop.

Lid 2

In lid 2 wordt geschetst welke individuele voorzieningen beschikbaar gesteld kunnen worden om de schone en leefbare woning te bereiken. Dat gaat allereerst via licht en zwaar huishoudelijk werk, dat wil zeggen om het droog en nat schoon en stofvrij maken en houden van de woning. Daarbij valt bijvoorbeeld het reinigen van de ramen aan de buitenkant niet onder de compensatieplicht, omdat daarvoor een algemeen gebruikelijke voorziening bestaat: de glazenwasser. Het aantal benodigde uren voor deze activiteit is bepaald via een normenschema. Hierbij staat het te bereiken resultaat centraal.

Lid 3

Lid 3 van artikel 11 gaat in op het onderdeel gebruikelijke zorg.

Er wordt rekening gehouden met huisgenoten uit de leefeenheid vanaf 18 jaar. Wanneer die in staat zijn huishoudelijke werkzaamheden die onder de compensatieplicht vallen over te nemen zal allereerst gekeken moeten worden of dit niet een algemeen gebruikelijke voorziening is. Alle huisgenoten vanaf 18 jaar zijn met elkaar verantwoordelijk voor het voeren van een huishouden.

Dat betekent dat wanneer één van de huisgenoten die het huishoudelijk werk doet, uitvalt, via een herverdeling de andere huisgenoten deze taken zullen moeten overnemen. Alleen als er geen huisgenoten zijn of als de huisgenoten met enige regelmaat langdurig afwezig zijn (bijvoorbeeld me-

dewerkers van een booreiland ed.) zal er plicht tot compensatie bestaan. Ook aanwezige personen jonger dan 18 jaar, zoals thuiswonende kinderen, worden geacht hun bijdrage aan het huishouden te leveren door hun kamer bij te houden en hand- en spandiensten te verrichten.

Compensatieplicht bestaat er uiteraard ook als de huisgenoot zelf ook niet in staat is het huishoudelijk werk te verrichten. Hiertoe zal onderzoek gedaan moeten worden om dit vast te stellen.

Niet gewend zijn huishoudelijk werk te verrichten of de leeftijd van de huisgenoot is geen reden tot compensatie. Alleen dreigende overbelasting of bestaande overbelasting van huisgenoten, waaronder begrepen de kinderen, kan compensatieplicht betekenen. Door onderzoek zal deze overbelasting vastgesteld moeten worden. Ook moet bij dit onderzoek de vraag in hoeverre iemand nog “leerbaar” is betrokken worden.

Lid 4

Betreft een verwijzing naar de algemene regels van hoofdstuk 5.

Artikel 12. Wonen in een geschikte huis

Lid 1

Als het gaat om het wonen in een geschikte woning hebben we het over de woonvoorzieningen, zowel bouwkundig als niet-bouwkundig. Uitgangspunt is daarbij dat men zelf al beschikt of zal beschikken over een woning. Het is niet zo dat een gemeente voor een woning moet zorgen: dat is een eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende. De gemeente kan wel ondersteunen of bemiddelen bij het zoeken naar een (geschikte) woning. Daarbij is uitgangspunt dat iedereen altijd zoekt naar een voor hem op dat moment meest geschikte beschikbare woning, uiteraard passend bij het bestedingspatroon.

Heeft iemand een woning, dan zal de compensatieplicht betekenen dat eventuele problemen met het normale gebruik van de woning opgelost worden. Daarbij kan vaak gekozen worden uit meerdere mogelijke oplossingen. Ook nu gaat het weer om woningen op het niveau sociale woningbouw. De ruimten zijn dan ook weer de woonkamer, slaapvertrek(ken), keuken, badkamer, toilet, berging, terras of balkon. Er kan altijd afgeweken worden naar boven of beneden, maar omvangrijke woningen en zeer grote ruimten zullen niet als uitgangspunt voor compensatie gelden.

Lid 2

Als het gaat om een geschikte woning is er een reeks aan mogelijke wijzen van compensatie. Het kan mogelijk zijn de woning aan te passen, maar ook kan het mogelijk zijn dat er een andere woning beschikbaar is die geschikt is, of een woning die gemakkelijker geschikt te maken is. In die situatie zal een afweging moeten worden gemaakt van de diverse mogelijkheden. Uitgangspunt daarbij zijn de belemmeringen van de belanghebbende en het te bereiken resultaat.

Maar aan de andere kant is er ook de noodzaak tot een doelmatige besteding van gemeenschapsgelden, waardoor zo veel mogelijk belanghebbenden gecompenseerd kunnen worden met de beschikbare middelen. Door hier gericht beleid op te maken kan het college sturen in de mogelijkheden. De verschillende regels die gelden bij het maken van afwegingen zijn in de beleidsregels opgenomen.

Voor de vraag of er aangepast moet worden of dat het plaatsen van een herplaatsbare woonunit ook een oplossing kan zijn, spelen afwegingen over afschrijving van de voorziening en over de vraag of de voorziening later hergebruikt kan worden een belangrijke rol. Gestreefd wordt aanpassingen die bestaan uit een aanbouw alleen dan te realiseren als vastgelegd kan worden dat deze aanpassing tijdens de gehele looptijd beschikbaar kan blijven voor een gehandicapte. Dit zal over het algemeen uitsluitend te realiseren zijn bij huurwoningen van sociaal verhuurders. In andere situaties zal mogelijk gekozen worden voor het plaatsen van een losse woonunit.

Lid 3

Betreft een verwijzing naar de algemene regels van hoofdstuk 5.

Lid 4

Verhuizing naar een geschikte woning of een gemakkelijker geschikt te maken woning kan een snelle(re) oplossing bieden dan het aanpassen van een woning. Bovendien kan een woning zich niet lenen voor aanpassing. Dat kan betekenen dat er eerst naar alternatieven gekeken zal moeten worden. Daarbij zal zo mogelijk rekening gehouden worden met de behoeften van de belanghebbende. Dat wil zeggen dat in een afweging bepaald zal worden hoe die behoeften zich verhouden tot de belangen (met name financiële) van de gemeente.

Lid 5

Aanvullende beperkingen specifiek voor de verhuis- en inrichtingskosten zijn opgenomen onder dit lid. De belanghebbende moet zich 4 weken voordat hij gaat verhuizen melden bij het Wmo-loket, zodat de mogelijkheid bestaat vast te stellen of de te verlaten woning al dan niet geschikt is voor de belanghebbende om in te wonen. Sub b is opgenomen met als reden dat als de aanvrager niet binnen een redelijke termijn na datum van het besluit van het college verhuist, er niet gesteld kan worden dat er sprake is van onvoorziene kosten welke door het college gecompenseerd moeten worden. De verhuizing is dan wel voorzienbaar en belanghebbende wordt dan geacht hiervoor te reserveren. Wat een redelijke termijn is, wordt aan de hand van de individuele omstandigheden beoordeeld, maar is hooguit 2 jaar.

Lid 6

Er vindt geen compensatie plaats als:

- a. Hier wordt de verhuizing naar een inadequate woning genoemd als weigeringsgrond voor woonvoorzieningen. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden belemmering(en). Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden, maar gewoon omdat men daar zin in heeft. Uitzondering in deze bepaling is de zogeheten overmachtsituatie. Hiervan kan sprake zijn als de verhuizing noodzakelijk is geworden in verband met werkaanvaarding van de belanghebbende of diens partner of bij een echtscheiding of overlijden van een partner waardoor de belanghebbende niet meer in staat is de woning te betalen of te onderhouden.
- b. Als een belanghebbende met beperkingen verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met “verhuizen” wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract, zie ook artikel 9 sub a, waarin wordt bepaald dat het gaat om een situatie waarin men in de betreffende woning “zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben”.
- c. Op basis van het feit dat voorzieningen op grond van de Wet in hoofdzaak zijn gericht op het individu, worden in beginsel geen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten van wooncomplexen verstrekt. Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicaptengold, zijn er uitzonderingen gemaakt voor de in de verordening genoemde voorzieningen in gemeenschappelijk ruimten. De opsomming is limitatief, dat wil zeggen dat er niet meer hoeft te worden verstrekt dan er in de verordening is genoemd.
- d. Onder d. wordt met name bedoeld op de tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten; veel verhuizingen zijn als algemeen gebruikelijk te beschouwen, ook los van de beperking die men heeft. Te denken valt aan verhuizingen van de ouderlijke woning naar een zelfstandige woonruimte, verhuizing van senioren naar een kleinere woning, omdat de eengezinswoning te bewerkelijk is geworden en kinderen reeds zelfstandig wonen.
- e. Verhuizingen naar AWBZ- erkende en andere zorginstellingen leiden ertoe dat de belanghebbende buiten de doelgroep van de Wet valt. Deze mensen kunnen immers niet meer

zelfstandig participeren en hebben dus geen aanspraak op woonvoorzieningen. Als er in de te verlaten woning geen problemen bij het normale gebruik van de woning werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de problemen en is men verhuisd naar een inadequate woning. In dergelijke situaties is er, evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten geen aanspraak op woonvoorzieningen, hetgeen al meermaals door de Centrale Raad van Beroep is bevestigd.

- g. Geen woonvoorziening wordt verleend als de in of aan de woning gebruikte materialen (mede) oorzaak zijn van de ondervonden beperking, zoals bijvoorbeeld een allergie. Een uitzondering geldt als er sprake is van niet voorziene, onverwacht optredende meerkosten waarvoor de belanghebbende niet heeft kunnen reserveren, bijvoorbeeld in het geval dat uit een medisch onderzoek plotseling blijkt dat de belanghebbende aan een ziekte of gebrek lijdt waardoor hij zijn woning moet saneren. Ook wordt geen woonvoorziening verstrekt als de ondervonden beperking het gevolg is van achterstallig onderhoud of vocht en tocht, veroorzaakt door in de woning gelegen factoren. De eigenaar van een woning moet zijn woning deugdelijk onderhouden.
- h. Het uitrustingsniveau van de sociale woningbouw is vastgesteld in het Bouwbesluit 2012. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit.
Duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing dus. Niveau sociale woningbouw geldt voor zowel het niveau van afwerking als de oppervlaktes van ruimten.

Lid 7

De (Model)verordening Wet voorzieningen gehandicapten bevatte een zogenaamde antispeculatiebepaling. Deze bepaling komt in deze verordening terug en heeft als doel het door de eigenaar laten terugbetalen van een deel van de waardestijging, die het gevolg is van de aanpassing van de eigen woning op grond van de wet. De datum van de verkoop is daarbij bepalend, omdat op die datum al vaststaat wat de verkoopprijs van de woning en wat de meerwaarde ten gevolge van de aanpassing is. Het is aan het college om te bepalen of en in hoeverre in een concrete situatie gebruik van deze bepaling wordt gemaakt, omdat er een afweging moet plaatsvinden tussen de kosten van het effectueren van deze bepaling (taxatie, administratieve lasten) in relatie tot de te verwachten baten.

Artikel 13. Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften

Lid 1

Lid 1 beschrijft wat verstaan wordt onder het beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften. Het kunnen beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften betekent dat de dagelijks benodigde hoeveelheid voedsel voor maaltijden en andere momenten waarop iets genuttigd wordt beschikbaar moet zijn. Hetzelfde geldt voor toiletartikelen en schoonmaakmiddelen. Deze dagelijkse benodigdheden kunnen op veel manieren in de woning komen. Compensatie houdt niet per definitie in dat de belanghebbende zelf de boodschappen moet kunnen doen.

Er zal in redelijkheid gezocht worden naar een oplossing waarmee het resultaat bereikt wordt. Te denken valt aan de inzet van vrijwilligersorganisaties of een boodschappenservice, waarbij er wel opgelet wordt dat de supermarkt qua prijsniveau past bij het bestedingspatroon van de belanghebbende.

Het gaat niet alleen om het doen van de wekelijkse boodschappen maar ook om de maaltijden. Compensatie betekent dat de belanghebbende beschikt over de verschillende maaltijden door de dag heen (brood- en/of warme maaltijden). Daarbij moet rekening gehouden worden met medisch geïndiceerde diëten en kan rekening worden gehouden met de wensen van de belanghebbende. Het te bereiken doel kan behaald worden via kant-en-klaar maaltijden die via de supermarkt ver-

krijgbaar zijn, via een maaltijdservice die warm of koel-vries maaltijden bezorgt, via het gebruik maken van gezamenlijke maaltijden of via het – met behulp van een vrijwilliger of anderszins – zelf bereiden van maaltijden etc. Is de belanghebbende niet in staat maaltijden op te warmen, dan kan dit worden overgenomen. Ook kan in uitzonderlijke situaties het bereiden van maaltijden worden overgenomen. Dit is bijvoorbeeld het geval als er sprake is van medische geïndiceerde diëten die niet door een maaltijdservice bereid kunnen worden.

Lid 4

In lid 4 wordt bepaald dat een bruikbare boodschappenservice of bruikbare maaltijdvoorziening die leidt tot het te bereiken resultaat voorliggend is op eventueel individuele voorzieningen. Om te bepalen of een boodschappenservice of maaltijdvoorziening bruikbaar is, zal gekeken moeten worden naar gezinssamenstelling, kosten en concrete beschikbaarheid. Als een voorliggende voorziening niet beschikbaar is, kan daar uiteraard geen gebruik van worden gemaakt.

Als een voorliggende voorziening aanwezig is, waarmee het resultaat bereikt kan worden, bestaat er geen ruimte voor het verstrekken van een individuele voorziening.

Artikel 14. Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding

Lid 1

Schone, draagbare en doelmatige kleding betekent dat er gewassen, gestreken, opgevouwen, opgeborgen en eventueel gerepareerd moet kunnen worden, alles voor zover de belanghebbende daartoe niet in staat is. Het wassen en drogen gebeurt met de algemeen gebruikelijke wasmachine en droger. Het ophangen van de was op een wasrekje wordt niet overgenomen. Voor zover het medische noodzakelijk is kleding te strijken kan dit ook onder te bereiken resultaat vallen. Daarbij wordt allereerst gekeken of van de belanghebbende verwacht mag worden dat hij strijkvrije kleding aanschafft en draagt en of hij, uit financieel oogpunt, gebruik kan maken van een voorliggende voorziening, te weten de was- en strijkservice.

Voor het repareren van kleding zijn er in de maatschappij voldoende betaalbare alternatieven zodat deze taak niet vanuit de Wmo wordt gecompenseerd.

Lid 2

Het college moet de belanghebbenden in staat stellen dat de aanwezige kleding schoon, draagbaar en doelmatig is. Dit onderdeel is beperkt tot het verzorgen van kleding die iemand in zijn bezit heeft. Begeleiding bij het kopen van kleding valt niet onder afdwingbare compensatie, maar als daar behoefte aan bestaat, kan de gemeente wel bemiddelen bij het regelen dat er geschikte en passende kleding wordt gekocht, bijvoorbeeld met inschakeling van vrijwilligers.

Als mobiliteit het probleem is, kan gedacht worden aan een vervoersvoorziening om dat probleem op te lossen. Wat doelmatige kleding precies is zal per situatie verschillen. Het mag duidelijk zijn dat het gaat om dagelijkse kleding en niet om uitzonderlijke kleding zoals bijvoorbeeld speciale gelegenheidskleding of werkkleding.

Lid 4

Als er voorliggende, algemene, collectieve of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, die tot het te bereiken resultaat kunnen leiden, zal geen ruimte bestaan voor individuele voorzieningen. Hierbij wordt uiteraard gekeken of er wel sprake is van maatwerk.

Artikel 15. Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren

Lid 1

Dit artikellid spreekt over de dagelijkse zorg voor kinderen die tot het gezin behoren. Dit kan tot de compensatieplicht behoren als een ouder met beperkingen dat zelf niet kan. Compensatie is dan bedoeld als ondersteuning.

Het zal nooit gaan om volledige overname. In die situatie zullen andere oplossingen gezocht moeten worden. Te denken valt aan algemeen gebruikelijke en voorliggende voorzieningen zoals kinderopvang.

Het ondersteunen bij de opvoeding in een ontregeld gezin valt onder de Wet op de jeugdzorg en intensieve zorg voor gehandicapte kinderen, die de gebruikelijke zorg overstijgt, valt onder de AWBZ.

Lid 2

Het thuis verzorgen van kinderen die tot het gezin behoren zal veelal van kortere duur zijn. Dit doet zich voor in crisissituaties. In die situaties is de ouder onvoorzien niet beschikbaar voor het leveren van de zorg en moet deze zorg per direct maar wel tijdelijk worden overgenomen. De compensatie van het niet zelf verzorgen (en opvoeden) van tot het gezin behorende kinderen zal bij een langere duur opgelost kunnen worden via algemeen gebruikelijke, voorliggende en algemene voorzieningen. Soms zal tijdelijke compensatie van belang zijn om de ouder(s) de gelegenheid te geven een definitieve oplossing te zoeken. Voorliggende voorzieningen spelen dan een grote rol. Te denken valt aan kinderopvang, gastouders, oppasgrootouders enz.

Lid 3 en 4.

Voor- tussen- en naschoolse opvang, kinderopvang of andere opvangmogelijkheden die in de individuele situatie van de aanvrager kunnen leiden tot het te bereiken resultaat kunnen het verstrekken van een individuele voorziening onnodig maken. Er zal dus altijd eerst beoordeeld moeten worden of er sprake is van dit soort oplossingsmogelijkheden.

Artikel 16. Zich verplaatsen in en om het huis

Lid 1

Het te bereiken resultaat betekent dat de aanvrager zich in, om en nabij zijn woning moet kunnen verplaatsen. Daarbij moet gedacht worden aan het verplaatsen in het kader van het wonen, waarbij de woning bij alle verplaatsingen centraal staat. Alle andere verplaatsingen, die verder gaan dan de woning (zoals het gaan posten van een brief, het op bezoek gaan bij een buurman of het maken van een ommetje) horen bij het volgende te bereiken resultaat: zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel. Bij deze verplaatsingen horen wel de verplaatsing naar een centrale hal in een flat, waar vaak de brievenbussen zijn, of het gebruik van een balkon of het gebruik van de tuin. Wat de tuin betreft moet het mogelijk zijn in die tuin te komen. De inrichting van de tuin is een eigen verantwoordelijkheid.

In de woning moeten de normale woonruimten bereikt kunnen worden. Te denken valt daarbij aan de woonkamer, het slaapvertrek, of mogelijk de slaapvertrekken, het toilet en de badkamer. Als er een berging is, moet ook de berging bereikt kunnen worden, als belanghebbende deze daadwerkelijk gebruikt.

In principe zullen zolders zonder stahoogte, vaak bereikbaar zonder vaste trap, met bijvoorbeeld een vlizotrap, niet onder de compensatieplicht vallen.

Het doel hierbij is dat men zich in die ruimten zodanig kan verplaatsen en zich daardoor zodanig kan redden dat normaal functioneren mogelijk is. Om dit resultaat te bereiken wordt compensatie geboden in de vorm van hulpmiddelen. Een voorbeeld is een rolstoel voor verplaatsingen door de ruimte.

Ook een tillift zou gezien kunnen worden als een dergelijk middel. Doordat een belangrijk deel van de tilliften vanwege aard- en nagelvaste verbinding met het plafond gerekend worden tot de

voorzieningen waardoor in een geschikte woning gewoond kan worden, wordt de tillift verder beschouwd als een voorziening die daar onder valt.

De hulpmiddelen die het te bereiken resultaat kunnen bevorderen, kunnen nieuw of gebruikt zijn. Het is niet zo dat de compensatieplicht betekent dat iemand een nieuwe voorziening moet ontvangen, de compensatieplicht betekent dat iemand met de verstrekking het te bereiken resultaat moet kunnen bereiken.

Het kunnen verplaatsen in de woning zou kunnen betekenen dat er twee voorzieningen verstrekt worden. Wanneer iemand een transfer kan maken, maar verder aangewezen is op een rolstoel, zou gekozen kunnen worden voor een traplift in combinatie met een rolstoel beneden en een rolstoel boven, waardoor iemand in staat zal zijn om zich in de gehele woning te verplaatsen. In deze situatie kunnen naast een traplift ook andere voorzieningen nodig zijn om de woning rolstoel door-gankelijk te maken.

Lid 2.

In principe zal een hulpmiddel voor verplaatsing in, om en nabij het huis (onder de Wmo valt in veel gevallen de rolstoel) verstrekt worden als men een dergelijke voorziening voor dagelijks zittend gebruik nodig heeft. Aan een dergelijke noodzaak gaat vaak een periode vooraf waarin gebruik wordt gemaakt van andere hulpmiddelen, (ooit) verstrekt op basis van de Zorgverzekeringswet of AWBZ of zelf aangeschaft. De zogenaamde rolstoel voor incidenteel gebruik valt hier niet onder: deze rolstoel wordt immers niet gebruikt voor verplaatsen in, om en nabij de woning, maar wordt vooral gebruikt als men zich elders moet verplaatsen en dat zonder een rolstoel niet kan, zoals tijdens een uitstapje. Voor dit soort rolstoelen kan gebruik gemaakt worden van speciaal hiervoor beschikbare uitleendepots, of van rolstoelen die op de plaats van bestemming beschikbaar zijn, zoals in pretparken, dierentuinen en dergelijke.

Artikel 17. Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Lid 1

Als het gaat om het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel is het te bereiken resultaat dat de belanghebbende zich met een of ander vervoermiddel binnen zijn eigen woonplaats en het direct daaromheen gelegen gebied kan verplaatsen. Die verplaatsingen moeten passen in het kader van het leven van alledag. Dat zijn alle verplaatsingen die niet uitsluitend te maken hebben met verplaatsingen in het kader van een betaalde baan. Heeft men voor dat soort verplaatsingen een aparte voorziening nodig, die verder gaat dan de normale voorziening voor het verplaatsen in het kader van het leven van alledag, dan zal deze voorziening niet onder de compensatieplicht vallen maar vergoed moeten worden vanuit de voorzieningen ten behoeve van werken: zoals de Wia. Maar het enkele feit dat je met de voorziening die je nodig hebt in het kader van het leven van alledag, ook naar je werk kunt, ontslaat de gemeente niet van de compensatieplicht. Ook niet-gehandicapten gebruiken hun auto vaak voor het reguliere woon-werkverkeer of voor het vervoer in het kader van werk (waarvoor zij dan een vergoeding ontvangen van de werkgever).

Lid 2

De individuele voorzieningen die verstrekt gaan worden om als resultaat te bereiken dat belanghebbende zich met een of ander vervoermiddel in de woonplaats en directe omgeving kan verplaatsen betreffen een breed scala van verplaatsingen. Uitgesloten zijn verplaatsingen die met een speciaal middel gemaakt moeten worden in verband met betaalde arbeid. Verder zijn ook vakanties en ander verblijf buiten het gebied zoals omschreven met woonplaats en omgeving uitgesloten. Daarvoor wordt door het Ministerie van VWS Valys beschikbaar gesteld. Valys is aanvullend op de door de Wmo te compenseren voorzieningen en valt buiten de verantwoordelijkheid van het

college van burgemeester en wethouders. Valys regelt het vervoer wanneer de pashouder een vervoersbehoefte heeft die verder reikt dan 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder of wanneer het vertrekadres is gelegen op een afstand van meer dan 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder. De gemeente is verantwoordelijk voor de vervoersbehoefte van de pashouder tot en met 5 OV-zones vanaf diens woonadres of wanneer het vertrekadres is gelegen op een afstand tot en met 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder.

Wel gaat het om verplaatsingen nodig voor het doen van boodschappen (zodat ook op deze wijze het resultaat van het kunnen beschikken over de eerste levensbehoeften wordt bereikt), nodig om op bezoek te gaan, nodig om naar artsen, paramedici, specialisten te gaan en nodig voor ziekenhuisonderzoek, voor zover het zogenaamde zittend ziekenvervoer daar geen oplossing voor biedt. Dit medisch vervoer betreft vooral situaties waarbij dat vervoer zo frequent is dat het beschikbaar gestelde vervoer bijna geheel aan dit medisch vervoer gebruikt zou worden. In deze situatie kan extra vervoer ter compensatie geboden worden. Van belang is allereerst vast te stellen of dat een realistische vervoersbehoefte is, gezien de medische, maar ook gezien de financiële situatie van de belanghebbende. Immers, met een laag inkomen kan men wel de wens hebben veel verplaatsingen te maken, maar omdat voor iedere Nederlander verplaatsen een prijskaartje heeft zal dat ook voor mensen met een beperking gelden. Daarbij is het van belang vast te stellen of de vervoersbehoefte hiermee spoort.

Ook bij de vervoersvoorzieningen kan een voorzieningen pool als een scootermobielpool een oplossing bieden voor personen met een beperkte vervoersbehoefte op de korte afstand. Datzelfde geldt voor het zogenaamde vraagafhankelijke vervoer van deur tot deur. Om hierbij te komen tot maatwerk zal de vervoersbehoefte van de belanghebbende uitgangspunt zijn van de beoordeling welke voorziening nodig is om het te bereiken resultaat te bereiken. Voorliggende voorzieningen kunnen individuele voorzieningen voorkomen.

Artikel 18. Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Lid 1

Het te bereiken resultaat ten aanzien van de mogelijkheid om medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan bestaat uit het kunnen afleggen van gewenste bezoeken en het deelnemen aan gewenste activiteiten. Daarbij kan gedacht worden aan familiebezoek, aan het bezoeken van bijeenkomsten of het bezoeken van kerkdiensten, het deelnemen aan het verenigingsleven, maar ook het volgen van cursussen om de vrije tijd op een aangename wijze te kunnen invullen. Voorwaarden hiervoor zijn bijvoorbeeld het zich kunnen verplaatsen naar deze bestemmingen. Daarvoor zal resultaatgebied 7 over het algemeen een voldoende oplossing kunnen bieden.

Lid 2

Een rolstoelpool zou kunnen leiden tot een adequate oplossing voor het probleem van het incidenteel verplaatsen op andere plaatsen dan rond de woning. Daarom zal een rolstoelpool een oplossing kunnen bieden voor diegenen die behoefte hebben aan een oplossing voor incidenteel gebruik waarbij het gebruik niet in en om de woning plaatsvindt.

Als daar sprake van kan zijn zal geen individuele voorziening worden verstrekt.

Lid 3

Om belanghebbenden met een beperking in staat te stellen lokaal in sportverenigingsverband medemensen te ontmoeten kan een financiële tegemoetkoming voor de aanschaf en instandhouding van een sportvoorziening verstrekt worden.

De sport moet wel recreatief van aard te zijn. Wanneer het sporten het recreatieve sporten ontstijgt en er sprake is van topsport of zelfs professionele sportbeoefening, dan wordt belanghebbende gewezen op andere meer voor de hand liggende financiers als sponsoren.

Lid 5

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren bewoners van AWBZ-erkende instellingen uitgesloten van het recht op woonvoorzieningen. Een bovenwettelijke uitzondering hierop werd door gemeenten gemaakt voor het zogenaamde bezoekbaar maken van een woonruimte voor bezoek aan ouders of andere familieleden. Deze uitzondering was gebaseerd op de verordening. Omdat met de Wet niet wordt beoogd om de omvang van de onder de Wet voorzieningen gehandicapten geregelde zorgplicht in te krimpen of uit te breiden, is het bezoekbaar maken ook weer in deze verordening opgenomen. Verdere verplichtingen dan hier genoemd in de verordening heeft de gemeente dus niet. Als een belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft in een AWBZ-erkende instelling en regelmatig een bepaalde woning bezoekt is het mogelijk eenmalig een financiële tegemoetkoming te verstrekken om één woonruimte waar de belanghebbende vaak verblijft bezoekbaar te maken. De financiële tegemoetkoming beperkt zich slechts tot het bezoekbaar maken van die woning omdat de belanghebbende daar slechts geringe tijd verblijft. Uit doelmatigheids-overwegingen is het daarom redelijk dat er geen volledige maar een gedeeltelijke aanpassing van de woning plaatsvindt. Voorts is van belang dat de te bezoeken woning in de gemeente Oldebroek staat. Niet van belang is waar de instelling staat en waar de belanghebbende woonachtig is. In principe wordt slechts eenmalig een voorziening voor het bezoekbaar maken verstrekt. In die zin moet de belanghebbende een keuze maken welke woning hij buiten de instelling wil bezoeken. In individuele gevallen kan daarop een uitzondering worden gemaakt bijvoorbeeld als de ouders van een in een instelling verblijvend kind gescheiden zijn.

Hoofdstuk 7. Verstrekking in natura, als persoonsgebonden budget en als financiële tegemoetkoming

Artikel 19. Mogelijke verstrekkingwijzen van voorzieningen

In dit artikel wordt allereerst behandeld in welke vormen voorzieningen verstrekt kunnen worden. De mogelijkheden voorziening in natura of een persoonsgebonden budget zijn voorgeschreven in artikel 6 Wmo.

Artikel 20. Verstrekking in natura

Lid 1

In een bruikleenovereenkomst tussen het college en de belanghebbende staan regels en wederzijdse verplichtingen omtrent o.a. het gebruik, onderhoud en reparatie van een voorziening. Het college geeft opdracht aan een gecontracteerde zorgaanbieder tot het leveren van hulp bij het huishouden waaronder het aantal uren en de uit te voeren taken.

Lid 2

Een belanghebbende die zijn voorziening niet meer gebruikt, moet zijn voorziening voor herverstreking beschikbaar stellen. De bruikleenovereenkomst vervalt dan. De leverancier zal de voorziening bij de belanghebbende komen ophalen. De voorziening wordt in depot geplaatst en wanneer zich een andere belanghebbende aandient wordt de voorziening voor herverstreking gereed gemaakt. Door voorzieningen die niet meer gebruikt worden opnieuw te verstrekken wordt optimaal gebruik gemaakt van de middelen.

Lid 3

Belanghebbende wordt schriftelijk geïnformeerd over het betalen van een eigen bijdrage. Het college bepaalt of een eigen bijdrage verschuldigd is. De vaststelling en de inning van de eigen bij-

drage vindt plaats door het CAK. Als belanghebbende het niet eens is met de hoogte van de eigen bijdrage, moet bezwaar worden gemaakt bij het CAK en niet bij het college.

Artikel 21. Verstrekking als persoonsgebonden budget

Lid 2

In lid 2 wordt bepaald dat situaties, waarin geen door de belanghebbende gevraagd persoonsgebonden budget verstrekt wordt, omdat zij vallen onder de formulering van artikel 6 Wmo “overwegende bezwaren”, door het college opgenomen moeten worden in het besluit en/of de beleidsregels. Daarvan is in ieder geval sprake als zich een of meer van de volgende situaties voordoet:

- a. er kan sprake zijn van overwegende bezwaren bij het vragen van een budget voor collectief vraagafhankelijk vervoer. Dit kan als het systeem in gevaar komt als vrijheid tot keuze van een persoonsgebonden budget zou leiden tot leegloop een argument zijn geen keuzevrijheid te bieden. Dit moet onderbouwd kunnen worden en uitzonderingen moeten mogelijk zijn. Zie ook CRvB 12012010 BL4037.

- b. een kilometerbudget voor een (rolstoel)taxi kan besteed worden bij ieder aangesloten taxi-bedrijf. Als de belanghebbende gebruik wenst te maken van een taxibedrijf dat nog niet is aangesloten bij het systeem dat gebruikt wordt door het college, kan dit bedrijf alsnog aansluiten.

Het taxikilometerbudget vertegenwoordigt een hogere financiële waarde. Taxivervoer is immers kostbaar. Als de belanghebbende een vergoeding wenst voor het gebruik van een vervoermiddel anders dan een (rolstoel)taxi, dan is de tegemoetkoming voor gebruik van een eigen auto of vervoer door derden mogelijk.

- e. is er al huishoudelijke verzorging in de vorm van een persoonsgebonden budget toegekend en heeft de belanghebbende voor een periode van korter dan 3 maanden uitbreiding van hulp nodig, bijvoorbeeld na een fractuur die naar verwachting weer volledig herstelt, dan kan het persoonsgebonden budget voor deze tijdelijke periode worden opgehoogd. Is er nog geen hulp bij het huishouden en is er voor een periode van korter dan 3 maanden hulp nodig, dan kan dit alleen in natura worden geleverd.

- g. het college streeft ernaar efficiënt met haar middelen om te gaan. Om die reden is er voor gekozen geen budget te verstrekken voor voorzieningen die naar verwachting kortdurend gebruikt zullen worden omdat deze niet langdurig adequaat zullen zijn. Met een budget kunnen voorzieningen aangeschaft worden die door het college niet zonder meer voor herverstrekking ingezet kunnen worden. Wanneer een voorziening niet opnieuw gebruikt kan worden is er sprake van kapitaalvernietiging.

Om deze reden wordt voor voorzieningen voor kinderen in de groei geen persoonsgebonden budget beschikbaar gesteld. Kinderen maken niet de gestelde gebruiksduur gebruik van een voorziening, zij zijn hier reeds eerder uitgegroeid en een voorziening moet dan vervangen te worden door een ander, groter exemplaar.

Ook aan een belanghebbende met een progressief ziektebeeld wordt geen persoonsgebonden budget beschikbaar gesteld als de verwachting is dat hij hier slechts kortdurend gebruik van zal maken.

Lid 3

Voorzieningen die met een persoonsgebonden budget zijn aangeschaft zijn eigendom van de koper, vaak de belanghebbende. Dit lid is opgenomen om het mogelijk te maken een voorziening die met gemeenschapsgeld is aangekocht herverstrekbaar te kunnen stellen aan een andere belanghebbende. Als de belanghebbende het eigendomsrecht van de voorziening niet wenst over te dragen aan de gemeente, dan wordt gevraagd het persoonsgebonden budget naar rato terug te betalen. Is de belanghebbende wel bereid de voorziening over te dragen aan het college, dan kan beoordeeld worden of de belanghebbende een tegemoetkoming moet ontvangen. Dit zou dan verstrekt

kunnen worden over een gedeelte van de meerkosten die belanghebbende heeft gemaakt, wanneer het budget niet toereikend is geweest om de aanschaf te bekostigen.

Lid 4

De belanghebbende wordt zowel mondeling als schriftelijk geïnformeerd in geval hij een eigen bijdrage voor een voorziening moet betalen.

Artikel 22. Verstrekking als financiële tegemoetkoming

Lid 1

Bij een financiële tegemoetkoming kunnen voorwaarden worden opgesteld over de besteding van de tegemoetkoming. Voorwaarden kunnen onder andere gaan over waaraan de tegemoetkoming besteed moet worden en binnen welke termijn.

Lid 2

De belanghebbende wordt zowel mondeling als schriftelijk geïnformeerd in geval hij een eigen aandeel voor een financiële tegemoetkoming moet betalen.

Hoofdstuk 8. Eigen bijdragen en eigen aandeel

Artikel 23. Eigen bijdragen en eigen aandeel

Artikel 15 van de wet biedt de mogelijkheid om een eigen bijdrage te vragen en artikel 19 biedt de mogelijkheid de hoogte van financiële tegemoetkomingen af te stemmen op het inkomen van degenen aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend, het zogeheten eigen aandeel. In dit artikel stelt de raad vast van deze mogelijkheid gebruik te maken. Bovendien wordt bepaald dat de wijze waarop dit wordt uitgevoerd door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt vastgelegd.

Hoofdstuk 9. Procedurele bepalingen rond onderzoek, advies en besluitvorming, intrekking en terugvordering

Artikel 24. Beslistermijn op aanvraag individuele voorziening

De algemene wet bestuursrecht regelt dat, als bij wettelijke voorschrift niet anders is bepaald, een besluit genomen moet worden binnen een redelijke termijn. Die redelijke termijn is 8 weken. De Wmo bepaalt niets over beslistermijnen. Het college heeft de mogelijkheid om afwijkende termijnen vast te stellen. Dit is met name van belang voor een bouwkundige woonvoorzieningen, waarvoor een offerte moet worden opgevraagd. Daar zal immers meer tijd mee gemoeid zijn en de termijn van acht weken niet haalbaar. Derhalve is de beslistermijn voor voorzieningen waar een "bouwkundige" offerte opgevraagd moet worden gesteld op maximaal 16 weken.

Artikel 25. Onderzoek en advies

In dit artikel is bepaald dat het college bevoegd is de aanvrager of diens relevante huisgenoten op te roepen in persoon te verschijnen en te ondervragen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te laten onderzoeken en/of ondervragen door een of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de aanvraag.

Artikel 26. Inlichtingenplicht

Op grond van dit artikel is de belanghebbende die een voorziening heeft ontvangen verplicht wijzigingen die relevant (kunnen) zijn voor de beoordeling van het (voortduren van het) recht op of de hoogte van een voorziening, uit eigen beweging aan het college door te geven. Het gaat hier om alle gegevens en feitelijkheden waarvan redelijkerwijs verondersteld kan worden dat zij van belang zijn, zoals bijvoorbeeld een verhuizing, de staat van een in bruikleen verstrekt voorwerp, gewijzigde burgerlijke staat e.d.

Artikel 27. Intrekking en wijziging van een besluit tot verlening van een individuele voorziening

Een besluit, genomen op basis van deze verordening, kan in bepaalde omstandigheden geheel of gedeeltelijk ingetrokken of gewijzigd worden.

Dit zal gebeuren als bij de toekenning voorwaarden gesteld zijn en daar op enig moment niet of niet meer aan is voldaan. In die situatie bestaat ook de mogelijkheid tot terugvordering, als de voorziening zich daartoe leent. Dat is in artikel 28 geregeld.

Ook de situatie dat beslist is op onjuist verstrekte gegevens biedt de mogelijkheid een genomen besluit geheel of ten dele in te trekken. Ook in deze situatie kan terugvordering een mogelijkheid zijn.

Als uit onderzoek blijkt dat de belanghebbende niet of nauwelijks gebruik maakt van een voorziening en dit naar alle waarschijnlijkheid het komende jaar ook niet of nauwelijks zal doen, kan de voorziening eveneens teruggevorderd worden.

Een besluit wordt genomen met de bedoeling dat men daar een voorziening mee treft. Als binnen een redelijke termijn na het nemen van het besluit de voorziening nog niet is getroffen, is er ook de mogelijkheid het besluit geheel of ten dele in te trekken. Wat een redelijke termijn is, wordt aan de hand van de individuele omstandigheden beoordeeld, maar is hooguit 6 maanden.

De verlening van een periodieke tegemoetkoming of het in natura verstrekken van een middel, waaronder tevens wordt verstaan het verlenen van toegang tot dienstverlening als het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, worden ingetrokken als blijkt dat niet meer aan de voorwaarden voor verstrekking wordt voldaan.

Wanneer blijkt dat een voorziening die bestaat uit een volledige vergoeding, een financiële tegemoetkoming, een gemaximeerde vergoeding of een persoonsgebonden budget niet binnen 3 maanden na de uitbetaling is aangewend voor de (gedeeltelijke) bekostiging van het middel waarvoor deze was verleend, kan deze voorziening ook worden ingetrokken. Op grond van de Awb moet een besluit tot intrekking van een voorziening betrokkene schriftelijk te worden medegedeeld. Hierover hoeft in deze verordening dus geen afzonderlijke bepaling te worden opgenomen.

Artikel 28. Terugvordering

Als een besluit is ingetrokken kan eventueel tot terugvordering worden overgegaan. Voorwaarde is dat het recht op de voorziening is ingetrokken. Een voorziening in natura, een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget kan dan worden teruggevorderd. Hierbij geldt een privaatrechtelijke procedure.

Hoofdstuk 10. Slotbepalingen

Artikel 29. Hardheidsclausule

Juist omdat het in de Wmo om maatwerk gaat zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt

tot onbillijkheden van overwegende aard. Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is. Immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als ondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie is de hardheidsclausule een vangnet. Daarbij kan de belanghebbende ook een beroep doen op deze clausule. Wordt de hardheidsclausule vaker voor één onderwerp gebruikt dan kan men zich afvragen of het beleid terzake niet aangepast zou moeten worden.

Artikel 30. Indexering

Deze bepaling, maakt het mogelijk alle bedragen, genoemd in het op de verordening gebaseerde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oldebroek, te indexeren. Indexering voor de meeste van de op deze verordening gebaseerde normbedragen vindt plaats volgens het CBS-prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. Door dit artikel wordt de bevoegdheid hiertoe aan het college overgedragen.

Artikel 31. Inwerkingtreding

Artikel 31 geeft aan wanneer de verordening in werking treedt en welke verordening met deze inwerkingtreding is komen te vervallen.

Artikel 32. Citeertitel

Dit artikel regelt hoe deze verordening geciteerd kan worden.